



hebben aan de wedstrijd deelgenomen

de zoen op het achterwerk

telkenjare zijn de beraden
in viersel een feest
zoals gisteren nu weer
dat zomerberaad

terwijl hun kinderen
in de rest van de tuin spelen
komen de volwassenen
in de lindenkring bijeen
om zich te beraden
over het leven in de brouwerij
wat kan er aan dat leven verbeterd?
wat wordt er best veranderd?
waar moet meer op worden gelet?

zo kwam zondag
het plonzen ter sprake

ooit graafden mieke
& ik
de hoek van de wortelvoor
langsheen het kasteelbos
tot op de zavel verder uit

vandaar de naam zavelput

al vanaf het ontstaan
van dat vijvertje
wordt er winter zomer
door al wie wil
om de drie uur ingesprongen
zelfs wanneer in de winter
het ijs
moet worden kapot gekapt

het plonzen kwam
op het beraad ter sprake
omdat een paar gebruiken
aan het teloorgaan waren

in tegenstelling
tot het dagelijkse stroelen
(buiten de brouwerij doesjen genoemd)
dat streng gescheiden geschiedt
gebeurt het plonzen vrolijk gemengd

daarom wordt dan ook niemand
gedwongen eraan deel te nemen
wie wil plonzen hangt gewoon
als een stilzwijgende uitnodiging
zijn handdoek over de schouder

in de zomer begeven de plonzers
zich na de plons naar de zonnetafel
om zich in de zon te laten drogen

dit hoort in volstrekte stilte te
gebeuren
het is je alsof je
op de top van een hoge berg ligt
& alleen hemel boven je hebt

zelfs de kinderen komen daarvan
deugddoend
& heilzaam onder de indruk

op het beraad werd weer
op die volstrekte stilte
aangedrongen
want soms ging ze aan gepraat
& gegiechel
helemaal ten onder
& dan verwerd
dat stiltegebeuren
tot ontwijpende blootliggerij
& dat hoort niet in viersel

(vervolg volgende week)

LUC VERSTEYLEN

530

Huis

In het huis mijns vaders zijn vele woningen

De uitspraak van Jezus, zoals ze hier wordt weergegeven, komt uit de lange (Johannes 13-17) tafelrede die hij in het bijzijn van zijn leerlingen uitspreekt. Hij zegt o.m.: 'Wees niet ongerust, maar vertrouw op God en op mij. *In het huis van mijn Vader zijn veel kamers; zou ik anders gezegd hebben dat ik een plaats voor jullie gereed zal maken? Wanneer ik een plaats voor jullie gereed gemaakt heb, kom ik terug. Dan zal ik jullie met me meenemen, en dan zullen jullie zijn waar ik ben.*' (Joh. 14,1-3) Het tweede vers luidt in de StatenVertaling: '*In het huis mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zo zou Ik het u gezegd hebben.*' De 'kamers' van de Nieuwe BijbelVertaling (2004) waren in de StatenVertaling 'woningen', zoals het woord in de gezegde blijft voortleven.

Het Griekse 'monai pollai' (Latijn 'mansiones multae') kan misschien beter vertaald worden door 'veel verblijfplaatsen' dan door 'veel woningen' of 'veel kamers'. In figuurlijke zin geldt de uitdrukking voor de verschillende mogelijkheden die een leidend persoon of een instelling ter beschikking heeft voor verschillende gedagden.

Huurling

Hij is maar een huurling

Van iemand die zijn taak vervult zonder overtuiging, zonder inzet, soms zelfs met tegenzin, en enkel omdat hij er geld mee verdient, kan je zeggen: 'Hij is maar een huurling'.

Het woord komt uit de Bijbel. Jezus ziet zichzelf als een herder, zoals blijkt uit een van de 'Ik ben'-uitspraken die Johannes in Jezus' mond legt: 'Ik ben de goede herder. Een goede herder geeft zijn leven voor de schapen. Een huurling, iemand die geen herder is, en die niet de eigenaar van de schapen is, laat de schapen in de steek en slaat op de vlucht zodra hij een wolf ziet aankomen. De wolf valt de kudde aan en jaagt de schapen uiteen; de man is een huurling en de schapen kunnen hem niets schelen.' (Joh. 10,11-13)

Ijdelheid

*Ijdelheid der ijdelheden, het is àl ijdelheid
Vanitas vanitatum omnia vanitas*

Tegenwoordig betekent 'ijdel': 'zich verheffend op nietigheden', 'gevoelig voor vleierij', 'zelfingenomen', 'zelfvoldaan', 'pronkzuchtig'. Deze betekenis ligt aan het einde van een lange ontwikkeling. De grondbetekenis is: 'leeg', 'onbeduidend', 'vruchteloos', 'lichtzinnig'. In klassiek Latijn betekent 'vanitas, -tatis': 'nietigheid', 'leegheid', 'zinloosheid', 'leeg gezwets', 'opschepperij'. In de spreuk zoals ze doorgaans in het Nederlands gebruikt wordt, wijst 'ijdelheid' vooral op 'pronkzucht'.

De zogenoemde Hebreeuwse genitief 'ijdelheid der ijdelheden, het is al ijdelheid' van het openingsvers van het boek *Prediker*, heeft zijn spiegelbeeld in de (Griekse) Septuagint als 'Mataiotès mataiotètōn, ta panta mataiotès' en in de (Latijnse) Vulgatavertaling als 'Vanitas vanitatum, omnia vanitas'. De recente Nederlandse vertalingen gaan een andere kant op, zoals de Nieuwe BijbelVertaling (2004) met 'Lucht en leegte', 'Alles is leegte en najagen van wind'. Meer dan twintigmaal heeft het boek *Prediker* 'lucht' en/of 'leegte' in de plaats van het traditionele 'ijdelheid'.

BART MESOTTEN



Johan Kelders

Had ik maar

Janken, janken, janken...
Ik weet niet wat het is vandaag.
Ik kan de tranen niet tegenhouden.
Het verleden blijft maar terugkomen.
Had ik maar zus, had ik maar zo, had ik maar dit, had ik maar dat...
De hele dag is het schuld, boete, fouten, stomiteiten, gemiste kansen.
Alles is zwart, inktzwart. Nergens een streepje licht te bekennen!
Het is een dag zonder hoop.
Boven de Schelde scheren een paar meeuwen.
Hun gekrijs gaat me door merg en been.
Het is „had ik maar“ in het kwadraat.
Het verleden beukt, stormt, orkaant.
Ik snel door de straten en weet niet waar ik het zoeken moet.
De huizen komen op me af, de voorbijgangers kijken dwars door me heen, het asfalt slokt me op.
Bij een kerk maak ik pas op de plaats.
Het is een simpel gebouw zonder enige opsmuk.
Jezus hangt er aan een eerlijk houten kruis,
de banken zijn er keihard en het altaar is een plank.
Alleen het licht is er in overdaad.
Het knalt alle kanten uit en zegt: „Weg met de duisternis, hier heers ik.“
Op een bank voor het altaar bidt een man luidkeels.
Zijn woorden vermengen zich moeiteloos met het licht.
Het lijkt alsof het licht spreekt, zo intens is zijn gebed.
Ik val op mijn knieën en geef me over aan het licht.
Het is zo fel, dat ik de ogen moet sluiten.
Maar ook dan is het in volle glorie aanwezig.
Het schijnt niet buiten maar in me, en jubelt:
„Natuurlijk is er hoop, je moet je alleen aan me overgeven.“
„Bedankt God“, bid ik.
„Had ik maar“ is weg.
De hoop is terug.

UIT DEN GROOTEN VOLKSKALENDER VAN PAUL VAN ZUMMEREN

De dagheilige van vandaag heeft geen weerspreuken op zijn naam. Toch wordt hij in de annalen van de volksweerkunde onderkend als een bijzonder machtig weerheilige. Hij zou er namelijk toe in staat zijn om hevige stormwinden te beheersen. Derhalve werd hij vroeger vooral aangeroepen door zee-lui die ook vaak een beeldje van Andochius op hun schip meenamen. Eén beeldje van de heilige Andochius was volgens hen een heel stel reddingsboeien waard:

SINT-ANDOCHIUS OP DE BOEG HOUDT DE STORMEN IN HUN VOEG

Aan het begin van deze week stond de heilige Mauritius op de volkskalender vermeld. Mocht het in de nabije toekomst derhalve nog onweren, dan is dat helemaal niet meer erg, want, zegt een spreuk:

NA MAURITIUS BRENGT DE DONDER WEINIG SCHADE

Overigens heeft in deze tijd van het jaar de donder steeds minder recht van spreken. In de plaats daarvan is dat andere weersverschijnsel nu een druk aanwezige klant, met name de mist.

Je moet er trouwens helemaal niet om treuren als de dag met een flink pak mist zou beginnen, want:

EEN ZIEKE MORGEN, BRENGT EEN GEZONDE DAG

Tot 29 september, de feestdag van de heilige Michiel – de weerspreukentopper van deze maand – staan er niet veel betekenisvolle spreuken op de kalender. Over de maand september zelf, vond ik nog wel volgende spreuk waarvan het tegendeel tot op heden nog nooit werd aangetoond:

REGENT HET IN SEPTEMBER DAN VALT KERSTMIS IN DECEMBER

KRISTIEN VAN ZUMMEREN